

תיאטרון

תיאטרון (מילה מיוונית) הוא ענף של אמנויות הבמה, שעניינו הצגת סיפורים בפני קהל, בעזרת שילוב אמצעי תקשורת, כמו, דיבור, תנועה, שפת גוף, מוזיקה, קול, תאורה, או מיצג חזותי (כדוגמת תפאורה או וידאו ארט) - למעשה, כל אחד מהאמצעים המקובלים באמנויות הבמה משמש בתיאטרון. הופעה על בימת-תיאטרון נקראת משחק.

נוסף לסגנון המופר של הצגת עלילה באמצעות דו-שיח על הבמה, תיאטרון עשוי ללבוש גם צורות אחרות, כדוגמת אופרה, בלט, פנטומימה, מחזמר, תיאטרון בבות, קבוקי ואופרה סינית.

מלבד השחקנים, בהפקה לוקחים חלק גם במאי תיאטרון, אשר אָמון על הניהול האמנותי של כלל ההפקה, המפיק, אשר מנהל את הפן הטכני של ההפקה, מעצבי התפאורה, התלבושות והתאורה, ולעיתים אף דרמטורג, וכן המחזאי או המעבד הטקסטואלי.

בהגדרתו הרחבה אירוע תיאטרוני מתרחש כאשר א' מגלם את ב' בפני ג', שחקן המגלם דמות בפני קהל. ערך זה עוסק בעיקר בתיאטרון בהגדרתו המצומצמת, כלומר, הצגתם של מחזות עלילתיים כאוסף תמונות (סצנות) עוקבות של דו-שיח, רב-שיח או מונולוג, שהשחקנים מנהלים על הבמה.

קיימות סוגות שונות של תיאטרון, כמו: דרמה, קומדיה, טרגדיה, סאטירה, מחזמר. מונודרמה, סטאנדאפ, תיאטרון בובות, פנטומימה.

היוונים הנחילו לתרבות המערב את המחזות הגדולים הראשונים, וגם את העקרונות הראשונים של ביקורת תיאטרון ומבנה דרמטי. אריסטו, פילוסוף ומורה שפֵעַל במאה הרביעית לפנה"ס, היה לא רק ראשון למבקרים, אלא גם אחת מהדמויות המשפיעות ביותר בהיסטוריה של הספרות. הוא ניתח את המחזות שנכתבו במאה החמישית לפנה"ס ובתקופתו, אפיין את סוגי הדרמה השונים והגדיר חוקים למבנה הטרגדיה (בספרו "פואטיקה"). ייתכן שגם הרצה על הקומדיה אך פְתָבִים אלה לא שָרְדוּ.